

CASE –OMALUOKKAHARJOITTELU
Saattaen vaihtaan kohti arjen työtä

Yliopistonopettaja Merja Meriläinen

Luokanopettajien aikuiskoulutus
Kokkolan yliopistokeskus Chydenius

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ
KOKKOLA UNIVERSITY CONSORTIUM
CHYDENIUS

Omaluokkaharjoittelu osana harjoittelujen ketjua

1. keväät Opintoarjoittelu 6op	1. syysy Pedagoginen harjoittelu 5op	2. keväät Valinnainen harjoittelu 3op -yhdyshuokat -alibomaat -projekti Erityisavustuksen harjoittelu 3op	2. syysy Syvennävi harjoittelu 5op
Kannallinen perusopetus Kokkola	Torkinnmien koulu Kokkola	Yhdyshuokat eri puolilla Suomea Koulut ulkomaila Torkinnmien koulu Erityisopetus eri puolilla Suomea	Torkinnmien koulu Kokkola Koulut eri puolilla Suomea

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ
KOKKOLA UNIVERSITY CONSORTIUM
CHYDENIUS

OMALUOKKAHARJOITTELUKSEN RAKENNE JA TOTEUTUMINEN

ELOKUU	ALOITUSSEMINAARI OPISKELIJAT, TUTORIT, OHJAAVAT OPETTAJAT	KONTAKTU ETÄ
	OPETUKSEN SUUNNITTELUJAKSO OMALLA KOULULLA OPISKELIJA JA TUTOROPETTAJA	SUUNNITTELU ALKAA VERKKOKESKUSTELU KÄYNNISTY
SYYS- LOKAKUU	VERKKOTYÖSKENTELY OPISKELIJA JA OHJAAVA OPETTAJA	SUUNNITTELU JATKUU UUSI VERKKOKESKUSTELU KÄYNNISTY
	SEKÄ OPISKELIATOVERIT	
	VERKKOKESKUSTELU OHJAAVA OPETTAJA JA OPISKELIJA	
	TYÖ ALKAA OMALLA KOULULLA OPISKELIJA JA TUTOR YHTEISTYÖSSÄ	
	VERKKOTYÖSKENTELY OHJAAVA OPETTAJA JA OPISKELIJA	
	SEKÄ OPISKELIATOVERIT	
	VERKKOKESKUSTELU OHJAAVA OPETTAJA JA OPISKELIJA	
	TYÖSSÄ OMALLA KOULULLA OHJAAVA OPETTAJA JA TUTOR YHTEISTYÖSSÄ	
	VERKKOTYÖSKENTELY OHJAAVA OPETTAJA JA OPISKELIJA	
	SEKÄ OPISKELIATOVERIT	
VERKKOKESKUSTELU OHJAAVA OPETTAJA JA OPISKELIJA		
KONTAKTIPÄIVÄ OPISKELIJA, OHJAAVA OPETTAJA JA TUTOR	SUUNNITTELU JATKUU	
VERKKOTYÖSKENTELY OHJAAVA OPETTAJA JA OPISKELIJA	SYNTEESI OMAN TOIMINNAN ARVIOINNISTA VALMISTU	
VERKKOKESKUSTELU OHJAAVA OPETTAJA JA OPISKELIJA	LOPPUKESKUSTELU	

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ
KOKKOLA UNIVERSITY CONSORTIUM
CHYDENIUS

Omaluokkaharjoittelun tavoitteiden asettelussa ja toteuttamistavassa on kiinnitetty huomio *opettajan työn kokonaisvaltaiseen suunnitteluun ja toteutukseen, sekä myös niihin tehtäviin, jotka liittyvät opettajan työhön kiinteästi luokkahuoneen ulkopuolella työyhteisön jäsenenä.*

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ
KOKKOLA UNIVERSITY CONSORTIUM
CHYDENIUS

Opettajan työhön sisältyy paradoksi, jonka mukaan novisiopettajalla vaaditaan taitoja ja kykyjä, joita voi saavuttaa vain tekemällä sitä, mitä hän ei vielä täysin osaa.

Opettaja joutuu näin ollen etsimään omaa opettajuuttaan tilanteessa, jossa hänelle ei vielä ole kertynyt riittävästi kokemuspohjaista tietoa. Aloittelevalla opettajalla on hatarat tiedot keskeisistä työhön liittyvistä asioista: oppilaisista, koulun opetussuunnitelmasta, kouluyhteisöstä sekä paikallisista toimintaperiaatteista ja -menetelystä. Kun opettajan työtä rasittaa lisäksi yksinäisyyden myytti ja perususkomus siitä, että opettajan työstä on selviydyttävä tilanteessa kuin tilanteessa yksin, opettajayhteisöön tuleminen vaatii novisiopettajalta rohkeutta sekä syvää uskoa itseensä ja orastavaan opettajuuteensa. (Blomberg, S. 2008)

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ
KOKKOLA UNIVERSITY CONSORTIUM
CHYDENIUS

Arjen kohtaamisia aikuisopiskelijan silmin

- Nauhoitettuja ohjauskeskusteluja [AdobeConnectPro](#)
- Tallennetut kirjeet ja viestit kahden ensimmäisen työviikon kokemuksista ja ajatuksista
- Tallennetut kirjeet keskusteluista, joissa jaetaan kokemuksia mielenkiintoisista (haastavista) oppilaisista. Asioita tarkastellaan myös teoreettisista näkökulmista. (Pedagogisia keskusteluja)
- Oppimispäiväkirjojen pohjalta laaditut harjoittelusynteesit
- Harjoittelun arviointipalautteet

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ
KOKKOLA UNIVERSITY CONSORTIUM
CHYDENIUS

Lainauksia ensimmäisen työviikon keskusteluista

"Ensimmäinen koulupäivä on takana ja pää ihän pyörällä ja mieli ehkä jotenkin hämmentynyt ja ahdistunutkin. Olen muukalainen täällä uudessa fyysisessä ympäristössä ja koulumaailmassa. Ilman xxxxx en olisi selvinyt. Hän on ihana ystävä ja tuki niin monessa. (opiskelutoveri)"

"Tuntemattomia tuntuu olla melko samanlainen kuin monilla muillakin työnsä aloittaneilla: uusia ihmisiä joka puolella ja uudet tyhjat seinät ympärillä. Pienoisen kaaos myllertää päässä, pitäisi olla oikeassa paikassa oikeaan aikaan oikeiden henkilöiden kanssa...Niin, ja vielä ne oppilaatkin pitäisi huomioida..."

"Ensimmäinen viikko, kiireinen sellainen, alkaa olla ehtoapuolella. Ensimmäisen vanhempiainan jo kerkesin pidiään eilen. Pääsin tutustumaan aivan ihastuttaviin ja yhteistyöhaluisia vaikuttaviin vanhempiin. Voi kamalaa sitä myllerystä, joka mahassa kävi ennen tuota iltaa..."

"Olen ollut niin väsynyt, etten juuri ole tietokonetta avallut. Sairaaksikin tulin ja puolikuntoisena on raskasta olla tässä. Mutta opettaja ei anna periksi, niinhän se menee. Vaikka pää kinalossa töihin."

"Hassua, että sinulla on sama tilanne kuin minulla terveyden suhteen. Normaalisessa tilanteessa olisin joutunut sängyn pohjalle, mutta koulujen alussa, ei uudesta luokasta "voi olla pois" vaikka olisi miten kipeä. Niin se sairastaminen sitten pitkittyy, mutta ei voi nyt mitään."

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ
KOKKOLA UNIVERSITY CONSORTIUM
CHYDENIUS

Luokassa on oppilaitakin

"Luokkani on poikavoittoinen 27 oppilaan koettelemus. Luokkaan on integroitu 5 erityisoppilasta. Poikia on 17 ja tyttöjä 10. Siinä riittää haastetta kasv.kandille ja vielä maisterillekin."

27 oppilaan joukossa jokainen vaikuttaa varsin mielenkiintoisella. Pitkään pohdin kenestä teille kertoisin, vaihdoinkin välillä, kunnes päädyin tyttöön, jota ajattelin alkujaankin. Kuten xxxnkin luokassa, myös minulla on luokassani mutisi."

"Itselläni on yksi oppitunti viikossa äidinkieltä 6. luokalle, ensimmäinen oli eilen. Sieltä luokasta löytyi puhumaton poika. Kokemuksia hänestä ei ole kertynyt vielä, eilen hän ei puhunut eikä myöskään muuten elehtinyt esim. nyökkäämällä, vaikka häneltä suoraan jotain kysyin. Tilanne oli hieman yllättävä, itselläni ei ole koskaan ollut oppilaana puhumatonta lasta."

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ
KOKKOLA UNIVERSITY CONSORTIUM
CHYDENIUS

"Hetki ensimmäiseksi luokkaan astuessani huomioni kiinnittyi tähän poikaan, sillä hän makasi pulpetin päällä, eikä pää värähtänyt muiden tarkkaillessa uutta opea. Ainahan näitä löysäilyjä on, ajattelin. Kyse ei ollut kuitenkaan siitä, vaan poika oli todella väsyneen oloinen, silmät ja suuielet roikkuivat."

"Mulla on luokassa samanlainen poika. Osallistuu aktiivisesti, on iloinen ja sosiaalinen, mutta lukutaidoltaan todella heikko. Hänkin yrittää yksin puurtaa ja parikin kertaa olen jo huomannut, että kun vihdoinkin pääsen ja ehdin suulaampien kavereiden luota hänen luokseen, hän on melkein tippa linsissä ehtinyt löytää vastauksen vasta 2-3 tehtävään. Kyllä aina pistää omaantuntoon kun huomaa, että opettajan tukea olisi tarvittu aikaisemmin ja tosissaan."

"xxx on selektiivinen mutisi. Hän ei puhu oppitunneilla mitään. Hän ei viittaa koskaan. Kun on hänen vuoronsa vastata, hän katsoo minua silmiin ja kuiskaa vastauksen. Omalla lukuvuorollaan hän lukee tekstin kuiskaamalla. Kun olen kysynyt häneltä jotain hän kuiskaa hiljaa vastauksen tai nyökkää tai pyörittää päätään ja joskus hän ei vastaa mitään. Hän kommunikoi silmillään. Silmistä näkee hänen tunnetilansa."

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ
KOKKOLA UNIVERSITY CONSORTIUM
CHYDENIUS

Ohjaus ja tuki

"Ohjaus tuki kohdallani sitä, että kykenin kehittämään itseäni opettajana. Sain välineitä siihen, että kykenen jatkossa toimimaan isossa viikkossa luokassani kasvatuksellisesti ja pedagogisesti niin, että jokainen lapsi saa iloa oppimisesta ja koulun käynnistä."

"Ohjaajan avoimuus ja asenne olivat asiat, jotka vahvistivat omaa opettajuuttani eniten. Ohjaajalta saadut työvälineet, joita itse saan istuttaa omalla työlläni luokkani olivat ne asiat, joista olen kiitollisin. Ilman xxxx tukea ja kannustusta sekä vinkejä olisi edelleen hukassa luokkani kanssa."

"Mahdollisuus keskustella Chydeniuksen ohjaavan opettajan kanssa tuntui turvalliselta ja antoi itsenäisyyttä ja tunteen, että anna mennä vaan, pärjät kyllä. Olemmehan vähän niin kuin linnunpoikasat juuri pesästä lähteneenä: innokkaita ja vähän pyörällä päästämmä..."

"Omia pieniä pohdintoja tehdessä oli turvallista ja antoisaa käydä keskustelua, saada uusia näkökulmia ja herätellä itseä miettimään eri tavoin asioita. Oma tyyli ja juttu vahvistui kun siitä piti ikkunaa vasten ja tarkasteli sen silhuettia!"

"Keskusteluissa ohjaajan kanssa, pohdin valintojani ja niitä vaikutuksia joiden summana toimimisen tavalla. Koin oivalluksia ja sain vahvistusta opettajuudelleni. Sain paljon tukea ja neuvot/vaihtoehtoja. Oli hienoa, että pystyin kertomaan vapaasti tuntemuksistani, kokemuksistani ja ajatuksistani."

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ
KOKKOLA UNIVERSITY CONSORTIUM
CHYDENIUS

"On harjoittelu ollut kuitenkin suojattu lähtö työelämään."

Hiirikin voi sydä leijonan ateria, mutta pieninä paloina jyrtsien

Oppimispuukirjan alku on epätoivoa ja tuskaa. Suunnitelmien laatiminen oli työläistä ja vei paljon aikaa. Väsymys oli käsin kosketeltavaa. Yöt jäivät lyhyiksi ja päivät tuntuivat raskailta. Oppilaantuntemus oli vähäistä. Muiden opettajien antamat ennakkokäsitykset ahdistivat ja häiritsivät."

Kävin muutamia keskustelua rehtorin ja tuutorin kanssa siitä, mitä pitäisi opettaa. Edes koulun nuoret opettajat eivät näytä juuri piittaavan opetussuunnitelmasta. Kun otin asian puheeksi, koin että minut "leimattiin" tietyllä tavalla liian innokkaaksi ja intoilevaksi uudeksi opettajaksi. En siitä ole piitannut. Ajattelen niin, että en ole intoileva, vaan olen iloinen ja helpottunut ymmärtäessäni opetussuunnitelman hyödyn ja sen antamat mahdollisuudet."

Tietojen ja taitojen jakaminen kollegoiden kanssa on hedelmällistä ja suotavaa. Jonkin verran olen sitä kokenut koulussani, mutta liian vähän. Välillä tuntuu, että työ on yksinäistä puurtamista."

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ
KOKKOLA UNIVERSITY CONSORTIUM
CHYDENIUS

Päivä päivältä huomasi oppilaantuntemukseni vahvistuvan, mikä osataan oli helpottavaa ja rohkaisevaa."

Muutamän kerran olen ajatellut purkaa ryhmät ja laittaa oppilaat yksin omille paikoilleen. En ole sitä kuitenkaan tehnyt. Tuntisin luovuttaneeni, jos päätyisin ryhmien purkamiseen."

Mikä ilo oli opettajan huomata, kun oppilaat posket punaisina tukivat mikroskooppilla monia ihmeitä tai pääsivät ensimmäistä kertaa koko kouluaikanaan pyöräretkelle. Osa opettajista on liian arkoja tekemään mitään "oikeita" asioita, jotka kiinnostavat lapsia todella. Pelätään tapaturmia ja vanhempien sanomisia. Varovainen saa olla, muttei peluri."

Yhä vieläkin toisinaan mietin, onko minusta opettajaksi. Toisena päivänä on ja toisena ei. Oppimista ainakin on runsaasti."

Monta riittää on selvitelty, ikuja ikuetty, käyttäytymistä opeteltu, mutta päällimmäisenä on ilo ja kiitollisuus. Toivottavasti se heijastuu myös lapsiin."

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ
KOKKOLA UNIVERSITY CONSORTIUM
CHYDENIUS

Tämä oli paras harjoittelujakso. Osaksi siksi, että on saanut vastuuta lisää, toisaalta siksi, että kokemus on karttunut edellisten harjoittelujen myötä. On kiva huseerata oman luokan kanssa juuri minun.

Tämän harjoittelujakson onnistumisesta saavat kiitoksen ohjaajani xxxx ja kollegani xxxx. En unohda myöskään tutoriani xxxx..

*Olen onnellisempi kuin koskaan aikaisemmin.
Mieleni täyttää ilo ja kiitos.
Elämä on ihanaa, opettajanakin.*

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ
JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITÄT JYVÄSKYLÄ